

Gmina Rypin

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

**projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego gminy Rypin**

w zakresie obszaru położonego

**w miejscowości Borzymin nad Jeziorem
Czarownica**

**(wyłożona do publicznego wglądu
w dniach 23.01.2017r. - 22.02.2017r.)**

Toruń, październik 2016 r.

Opracowanie:

Jolanta Rudnicka

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	4
2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	6
2.1. <i>Przedmiot prognozy (cele, powiązania z innymi dokumentami, w tym prognozami).....</i>	<i>8</i>
3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OTOCZENIA	10
3.1. <i>Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego na obszarze gminy</i>	<i>10</i>
3.2. <i>Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem miejscowego planu</i>	<i>15</i>
4. CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANEGO OBSZARU W ODNIESIENIU DO JEGO POŁOŻENIA WZGLĘDEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE	18
5. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU	21
5.1. <i>Powiązania projektu planu z innymi dokumentami.....</i>	<i>21</i>
5.2. <i>Ustalenia planu o charakterze proekologicznym.....</i>	<i>22</i>
6. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ UWARUNKOWANIA ICH MINIMALIZACJI.....	25
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.	31
8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	31
9. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PRZEWIDZIANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	31
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	32
11. MONITORING WPŁYWU REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO.....	32
12. PODSUMOWANIE	34
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	35
WYKORZYSTANE MATERIAŁY	36

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Procedurze przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają prawie wszystkie dokumenty strategiczne i planistyczne sporządzone na różnych szczeblach administracji jeżeli ich przyjęcie, uchwalenie lub realizacja może mieć pośredni lub bezpośredni wpływ na środowisko.

Podstawy formalno – prawne dla przeprowadzonego w prognozie określenia skutków środowiskowych oraz oceny rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i możliwości rozwiązań eliminujących negatywne oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Borzymin**, stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.) prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się wraz z projektem miejscowego planu, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z art. 17 ust. 10 w/w ustawy Wójt Gminy poddaje wraz z projektem planu zagospodarowania przestrzennego również prognozę, postępowaniu z udziałem społeczeństwa, tj. ogłaszając odpowiednio, wykląda projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu oraz organizuje dyskusję publiczną nad przyjętymi w projekcie rozwiązaniami.

Niniejsza **prognoza** jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art.46 ust.1. ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.).

Ponadto podczas sporządzania prognozy należy mieć na uwadze także ustanowione na szczeblu międzynarodowym następujące dokumenty:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001r.), tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003r.),
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE.

oraz wiele innych ustaw szczególnych i przepisów wykonawczych, z których należy wymienić między innymi:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.),

3. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 909 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1399 z późn. zm.),
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71),
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wraz z załącznikami (Dz. U. z 2014 r. poz. 826),
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133 z późn. zm.),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 listopada 2002r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzeniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 212, poz. 1799),
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1987 r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony powierzchni ziemi (Dz. U. Nr 4 poz. 23).

Zrównoważony rozwój należy rozumieć jako rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń.

Przez ład przestrzenny natomiast należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe i kompozycyjno – estetyczne.

Jednym z instrumentów dla tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, a także uwzględniającego wymagania ochrony środowiska jest **plan miejscowy**.

Potrzeba zmiany planu miejscowego wynika z konieczności ustanowienia nowych funkcji dla terenu, tj. usług sportu, innych usług, w tym handlu oraz terenu przeznaczonego na parking.

2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem głównym opracowania jest określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu na środowisko, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu w miejscowym planie pod funkcję podstawową w zakresie wyznaczenia terenu na usługi sportu oraz teren usług, w tym usług handlu, teren parkingu, a także przeznaczenie uzupełniające w ramach wód stojących m.in. w zakresie budowy pomostów.

Ponadto konieczne jest także wykazanie jak dopuszczony przez plan sposób zagospodarowania, przekształci środowisko i czy przekształci, a jeżeli tak to w jakim stopniu naruszy on zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

W opracowaniu określa się zasady zagospodarowania terenów oraz obiektów podlegających ochronie, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej (szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej) i komunikacji, lokalne warunki zagospodarowania terenów z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Dokonana została próba przedstawienia propozycji rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko zmian przeznaczenia określonych terenów wynikających z ustaleń projektu planu.

Prognoza sporządzona została w trakcie trwania procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Borzymin nad Jeziorem Czarownica zgodnie z Uchwałą Nr XXXVI/208/14 Rady Gminy Rypin z dnia 30 kwietnia 2014 r.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (lub jego zmiany) określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dokumentacją zawierającą, w szczególności:

- diagnozę stanu środowiska przyrodniczego obszaru i jego najbliższego otoczenia oraz stan zagospodarowania,
- analizę i ocenę skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu,
- ocenę rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i warunków zagospodarowania terenu,
- ocenę zagrożeń środowiska oraz wpływu na jakość zdrowia i życia ludzi jakie mogą powstać po realizacji ustaleń planu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne; z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- określenie formułowanych rozwiązań w postaci wniosków końcowych,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Ocenę oddziaływania na środowisko sporządzanego dokumentu przeprowadzono w następującym trybie:

- uzgodnienie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu w/w miejscowego planu (pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 czerwca 2014r., znak: WOO.411.107.2014.KB),
- uzgodnienie z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rypinie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu w/w miejscowego planu (Opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie z dnia 24 listopada 2014r., znak pisma: N.NZ-40-2-22/14),
- zapewnienie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu,
- poddanie projektu miejscowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaopiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie,
- uwzględnienie przy opracowaniu ostatecznej wersji projektu miejscowego planu ustaleń i wniosków z prognozy oddziaływania na środowisko, opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a także rozpatrzeniu uwag i wniosków zgłoszonych przez obywateli, instytucje i organizacje społeczne.

Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- a) prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń projektu miejscowego planu na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- b) zasady i kierunki zagospodarowania projektu miejscowego planu dotyczą konkretnej rzeczywistości obejmującej środowisko przyrodnicze o zróżnicowanej wartości (specyficznych dla tego miejsca cechach i wartościach) wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
- c) istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia miejscowego planu pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska,
- d) tak więc prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych kierunków zagospodarowania przestrzennego, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja założonych w projekcie kierunków rozwoju na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

Prognoza zaliczana jest do opracowań o charakterze autorskim, sporządzanym w oparciu o dostępne materiały źródłowe oraz wizje lokalne w terenie.

Podczas opracowania przyjęto następujące metody:

- w pierwszej fazie analizie poddano stan środowiska,
- następnie przeanalizowano ustalenia projektu planu,
- w fazie drugiej dokonano oceny ustaleń projektu planu pod względem skutków wpływu tych ustaleń na szeroko pojęte środowisko przyrodnicze,
- w fazie trzeciej ustalono wpływ realizacji ustaleń projektu planu na komponenty środowiska, ekosystemy i krajobraz.

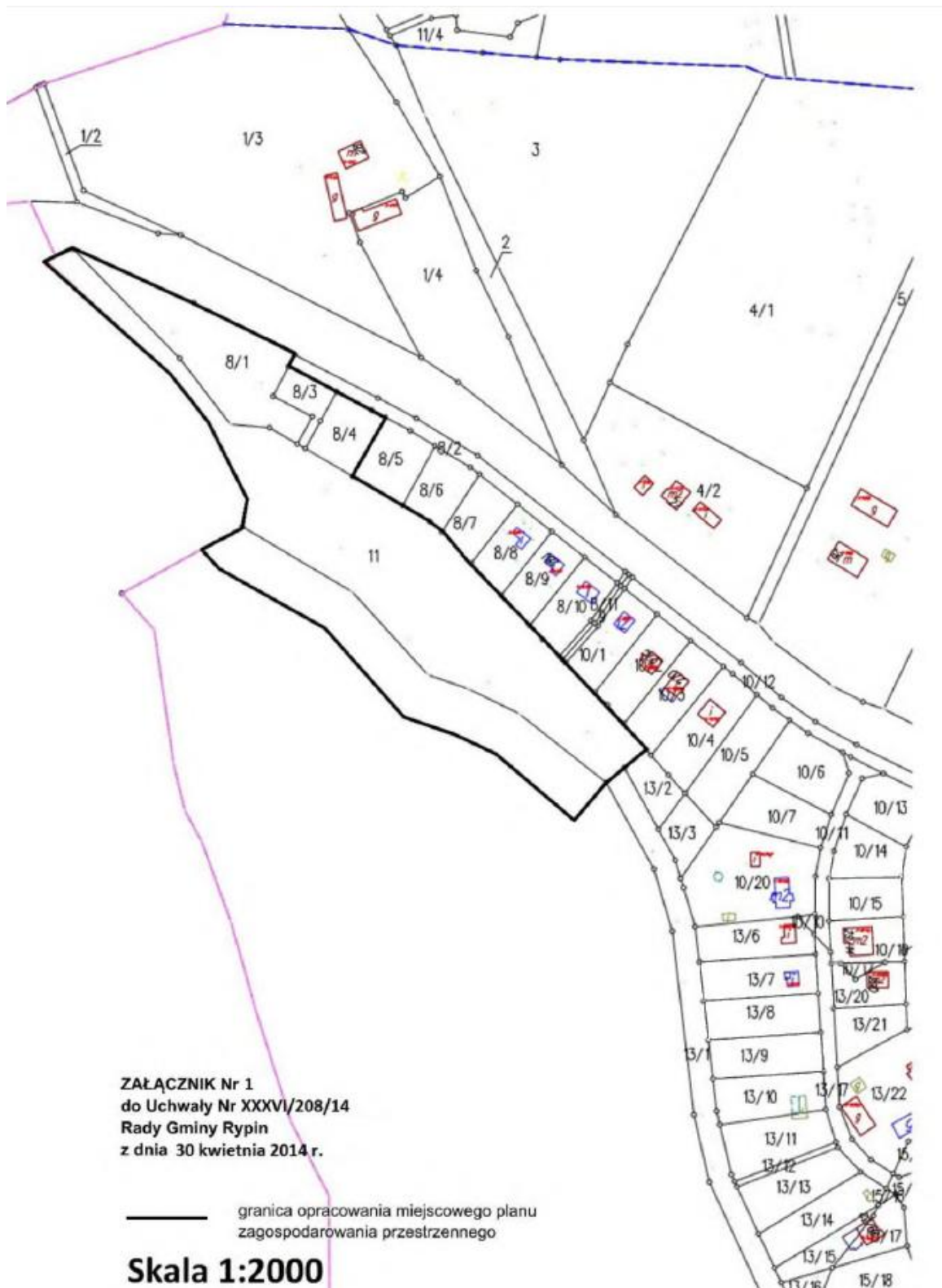
Powyższe działania podejmowane były we współpracy z zespołem opracowującym projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2.1. Przedmiot prognozy (cele, powiązania z innymi dokumentami, w tym prognozami)

Projekt miejscowego planu w zakresie obszaru położonego w miejscowości Borzymin, ograniczonego od północy drogą wojewódzką, od zachodu i południa Jeziorem Czarownica, od wschodu działkami letniskowymi (gmina Rypin) jest zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych położonych we wsi Borzymin nad jeziorem Czarownica przyjętym Uchwałą Nr 71/95 Rady Gminy w Rypinie z dnia 27 września 1995r. (dz. Urz. Woj. Wł. Nr 15, poz. 74 z dnia 22 listopada 1995r.). Powyższy dokument zachowuje spójność ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin sporządzonym w 2001r.

Dla w/w dokumentu nie była sporządzana prognoza oddziaływania na środowisko.

Przedmiotem zmiany planu jest obszar w granicach działek nr 8/1, 8/3, 8/4, 11 oraz część działki nr 12 (Jeziorno Czarownica) w pasie o szerokości 50 m od granicy z działką nr 11. Działki o nr ewid. 8/1, 8/3, 8/4 stanowią własność Gminy Rypin, dz. nr ewid. 11 Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a dz. nr ewid. 12 Skarbu Państwa w zarządzie Marszałka Województwa Kujawsko- Pomorskiego. Zakres opracowania wyznaczony został w załączniku do Uchwały Nr XXXVII/208/14 Rady Gminy Rypin z dnia 30 kwietnia 2014 r.

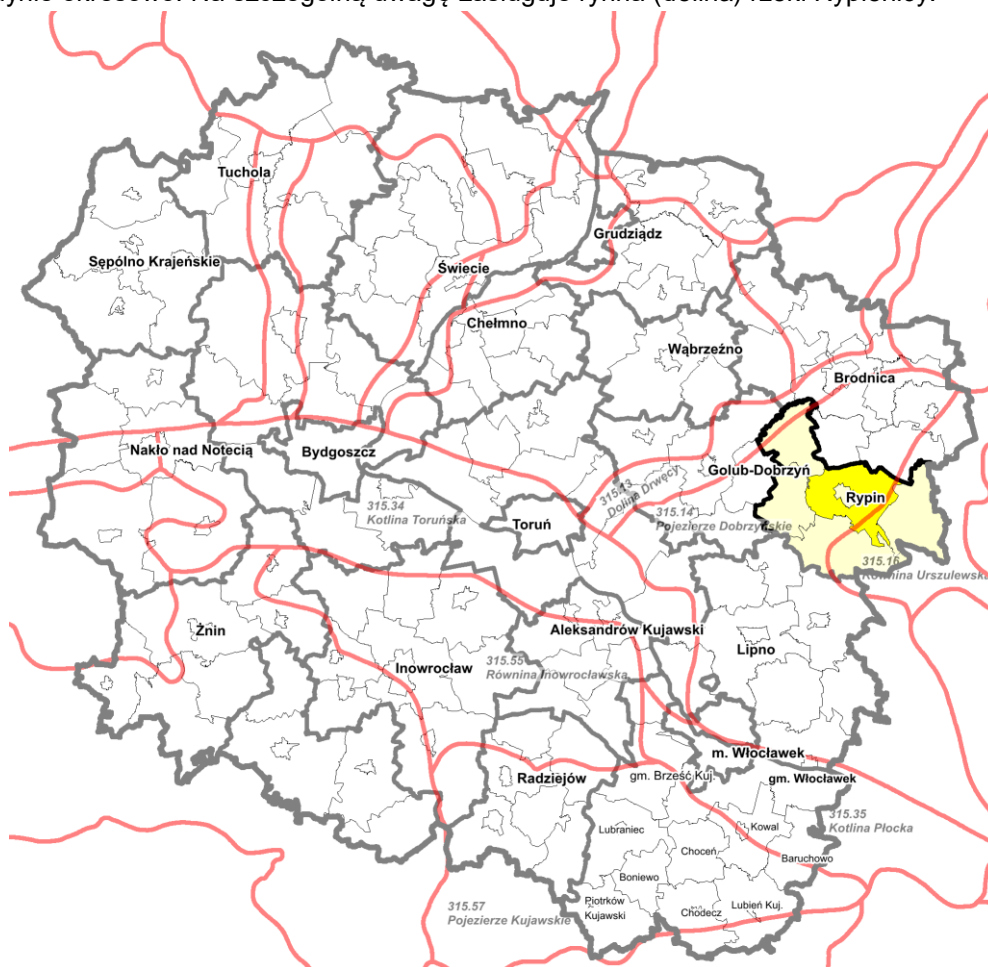
Rys. 1 Obszar objęty opracowaniem

Źródło: załącznik do Uchwały Nr XXXVI/208/14 Rady Gminy Rypin z dnia 30 kwietnia 2014 r

3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OTOCZENIA

3.1. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego na obszarze gminy

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (J. Kondracki, 1988), omawiany obszar w większości wchodzi w skład **mezoregionu Pojezierze Dobrzyńskie** (zwanego też Wysoczyzną Dobrzyńską). Jest to falista wysoczyzna morenowa z dominującym krajobrazem drobnych, niewysokich pagórków, kontrastujących z bardzo licznie reprezentowanymi większymi lub mniejszymi rynnowymi obniżeniami i zamkniętymi zakłębłościami wytopiskowymi o dnach bądź stałe podmokłych, bądź wypełniających się wodą jedynie okresowo. Na szczególną uwagę zasługuje rynna (dolina) rzeki Rypienicy.

Rys. 2. Położenie gminy na tle podziału administracyjnego województwa i podziału fizycznogeograficznego (mezoregionów)

Źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Borzymin nad jeziorem Czarownica na podstawie PRG i CBDG (www.pgi.gov.pl), wrzesień 2015r.

Pod względem geomorfologicznym gmina wchodzi w skład obszaru o rzeźbie młodoglacjalnej Polski północnej. W plejstocenie teren ten poddawany był procesom lodowcowym (złodowacenie bałtyckie), którego efektem są utwory widoczne w obecnej rzeźbie terenu.

W budowie geologicznej wierzchnich warstw zdecydowanie dominują utwory plejstoceńskie. Są one reprezentowane przede wszystkim przez gliny morenowe oraz różnofrakcyjne piaski.

Utwory morenowe, gliny i piaski zwałowe występują w centralnej i zachodniej części gminy. W części wschodniej i południowo-wschodniej występują piaski sandrowe. Młodsze utwory holoceniowe reprezentowane są głównie przez osady organogeniczne. Zalegają one w dnach rynien subglacialnych oraz dużych zagłębieniach moreny dennej.

Rozpatrując budowę geologiczną omawianego obszaru należy wspomnieć o osadach wcześniejszych niż czwartorzędowe. Gmina Rypin położona jest w obrębie niecki brzeżnej, stanowiącej strefę przejściową pomiędzy obszarem silnie sfałdowanym Europy Zachodniej a płytowym obszarem Europy Wschodniej. Osady czwartorzędowe, o miąższości od 20 do 250 m występują na całej powierzchni, a zachowały się w zależności od intensywności takich procesów jak: zlodowacenia, interglacialna erozja rzeczna, wietrzenia itp.

Na obszarze gminy można wyróżnić dwa zasadnicze typy genetyczne gleb. Południowo-wschodnia i wschodnia część gminy położona jest na falistym obszarze sandrowym, charakteryzującym się typem **gleb rdzawych**, dla rolnictwa mało przydatnych. Bonitacyjnie należą do klas V – VI Rz. W rolniczej przydatności tworzą kompleksy żytnie słabe i żytnio-lubinowe. Pozostały obszar gminy położony jest na falistej wysoczyźnie morenowej, gdzie dominującym typem genetycznym są **gleby płowe**. Zbudowane są z piasków gliniastych i słabogliniastych oraz glin zwałowych. Bonitacyjnie należą do klas IIIa – IVb, a w rolniczej przydatności tworzą kompleksy żytnie bardzo dobre i pszenne dobre. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1205 z późn. zm.) przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 0,5 ha, wymaga zgody Ministra Rolnictwa.

Gleby klas IVa - IVb wytworzone są głównie z różnych piasków i żwirów gliniastych oraz glin, utworów pyłowych i piasków gliniastych. Duże zróżnicowanie w ukształtowaniu powierzchni ziemi powoduje znaczne utrudnienia w pracach agrotechnicznych oraz sprzyja niekorzystnym zjawiskom erozji gleb. Gleby klas V i VI wytworzone są głównie ze żwirów piaszczystych i gliniastych, piasków słabogliniastych. Są to słabe gleby, trudne do uprawy, często o wysokim poziomie zalegania wód gruntowych.

Obszar objęty projektem planu stanowi grunty orne klasy RIVb i RV oraz pastwiska trwale PsIV, łąki trwale ŁV, nieużytki N i wody W. Nie występują tutaj grunty chronione.

Pod względem hydrograficznym cały obszar gminy położony jest w obszarze zlewni rzeki Drwęcy. Głównym ciekim i jednocześnie osią hydrograficzną jest **rzeka Rypienica**. Jej źródła położone są na wysokości 131 m n.p.m. w okolicach wsi Modlin i Wólka w gminie Skrwilno. Rzeka ma całkowitą długość 34,4 km oraz średni spadek 1,9%. W granicach gminy parametry te wynoszą odpowiednio 17,2 km oraz 2,2%.

Na obszarze gminy Rypin znajdują się tylko **dwa większe jeziora**. Jest to jezioro Czarownica o powierzchni 22,4 ha oraz jezioro Sadłowskie, którego wody zajmują średnią powierzchnię 21 ha. Interesującym obiektem hydrograficznym jest jezioro Czarownica, którego silnie wydłużony kształt nawiązuje do rynny subglacialnej.

Wody podziemne stanowią główne źródło zaopatrzenia gminy w wodę. Możemy wyróżnić wody gruntowe, wgłębne i głębinowe. Wody gruntowe występują najpłycej i oddzielone są od powierzchni ziemi przepuszczalną strefą ponad zwierciadłem wody (strefa aeracji). Ich zasilanie odbywa się poprzez infiltrujące wody atmosferyczne. Wody wgłębne znajdują się w warstwach wodonośnych pokrytych utworami słabo przepuszczalnymi. Związek wód wgłębnych z powierzchnią jest ograniczony, co zmniejsza zasilanie a jednocześnie zwiększa odporność tych wód na zanieczyszczenia. Wody głębinowe są wodami izolowanymi od powierzchni ziemi większymi kompleksami utworów nieprzepuszczalnych.

Podstawowym celem środowiskowym Ramowej Dyrektywy Wodnej jest osiągnięcie do 2015 r. w krajach Unii Europejskiej dobrego stanu wszystkich wód powierzchniowych i podziemnych. Cel ten będzie realizowany w pierwszej kolejności poprzez ochronę przed pogarszaniem się stanu wód i ekosystemów znajdujących się w dobrym stanie ekologicznym oraz poprawę stanu wód i

ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka. W kolejnych kilkunastu latach ma nastąpić osiągnięcie dobrego stanu wód również tam, gdzie warunki naturalne, techniczne i ekonomiczne uniemożliwiają jego osiągnięcie w pierwszym etapie.

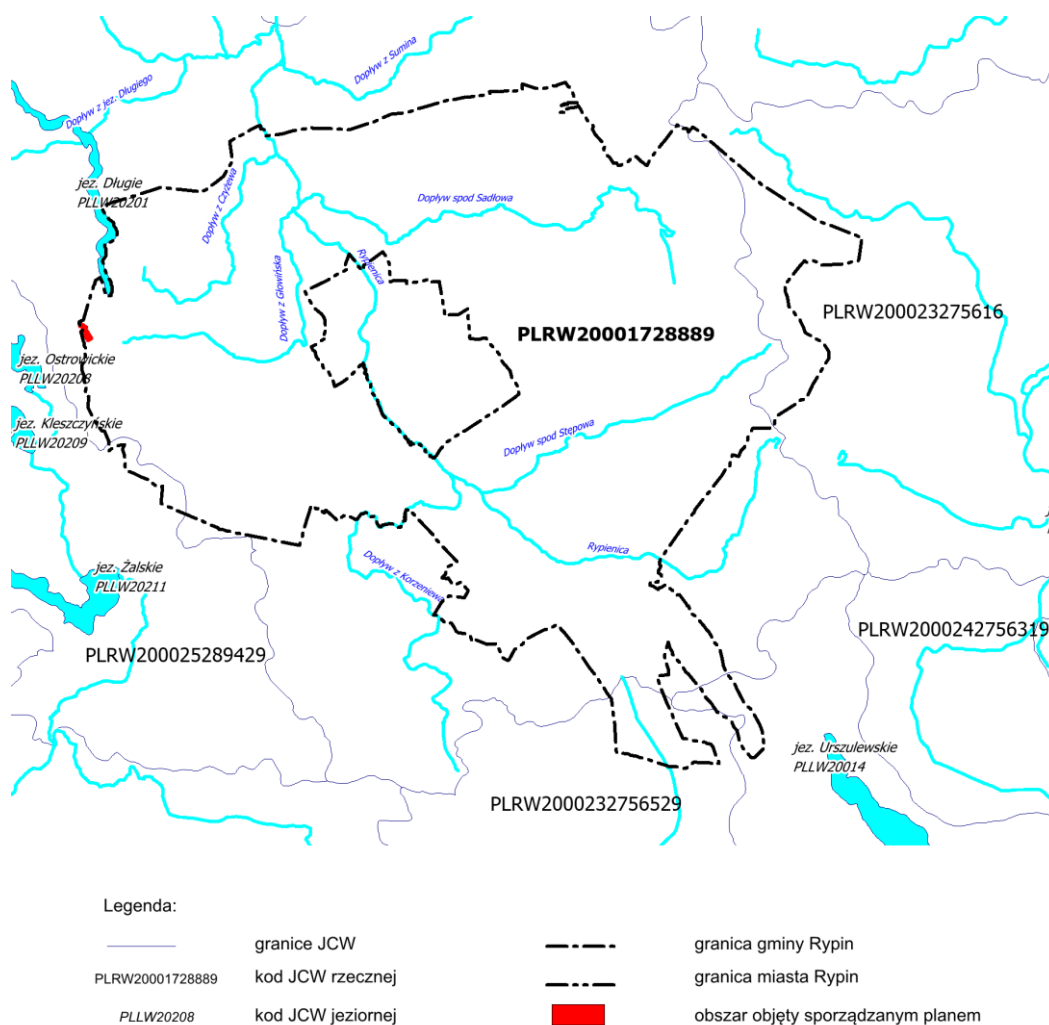
Dla realizacji założonych celów podzielono wody na mniejsze, ale znaczące części (tzw. części wód). Dla każdej z tych części określono „stan idealny” (warunki referencyjne - ustalone dla poszczególnych typów wód wartości wzorcowe w zakresie elementów jakości hydromorfologicznej i fizykochemicznej, a przede wszystkim jakości biologicznej, odpowiadającej bardzo dobremu stanowi ekologicznemu tych wód), a także cele środowiskowe, do których należy dążyć (stan dobry). Następnie zbadano obecny stan środowiska wodnego i ustalono, co mu zagraża – źródła zanieczyszczeń (presje i oddziaływania), a także przeanalizowano prognozy i kierunki zmian w różnych sektorach życia społeczno-gospodarczego i przepisach prawnych dotyczących środowiska wodnego dla oszacowania ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych i dla określenia problemów związanych z gospodarowaniem wodami, jakie z tego wynikają (istotne problemy gospodarki wodnej). Elementem kończącym cały cykl ma być opracowanie planów wdrażania programu wodno-środowiskowego dla poszczególnych obszarów (plany gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy).

Obszar opracowania miejscowego planu zlokalizowany jest w obszarze Regionu Wodnego Dolnej Wisły, dla którego opracowano Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. (M.P. z dnia 21 czerwca 2011 r., Nr 49, poz. 549). Wisła płynie w odległości ok. 50 km na zachód od analizowanego obszaru.

Obszar objęty opracowaniem planu zlokalizowany jest na terenie jednolitej części wód powierzchniowych wyznaczonej dla rzeki Rypienicy oznaczonej kodem europejskim - Rypienica od dopływu z jeziora Długiego z jeziorem Długim (PLRW20001728889).

Przeprowadzona w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych wskazała na zły stan wymienionej wyżej jcw oraz na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych – dobrego stanu wód do 2015 roku, we wszystkich kategoriach.

Przez obszar objęty planem nie przebiega żaden ciek, a najbliższe – Dopływy spod Czyżewa i Głowińska, płyną w odległości ok. 0,5 km na północ i wschód od tego obszaru. Rzeka Rypienica płynie w odległości ok. 5,5 km na wschód od omawianego obszaru.

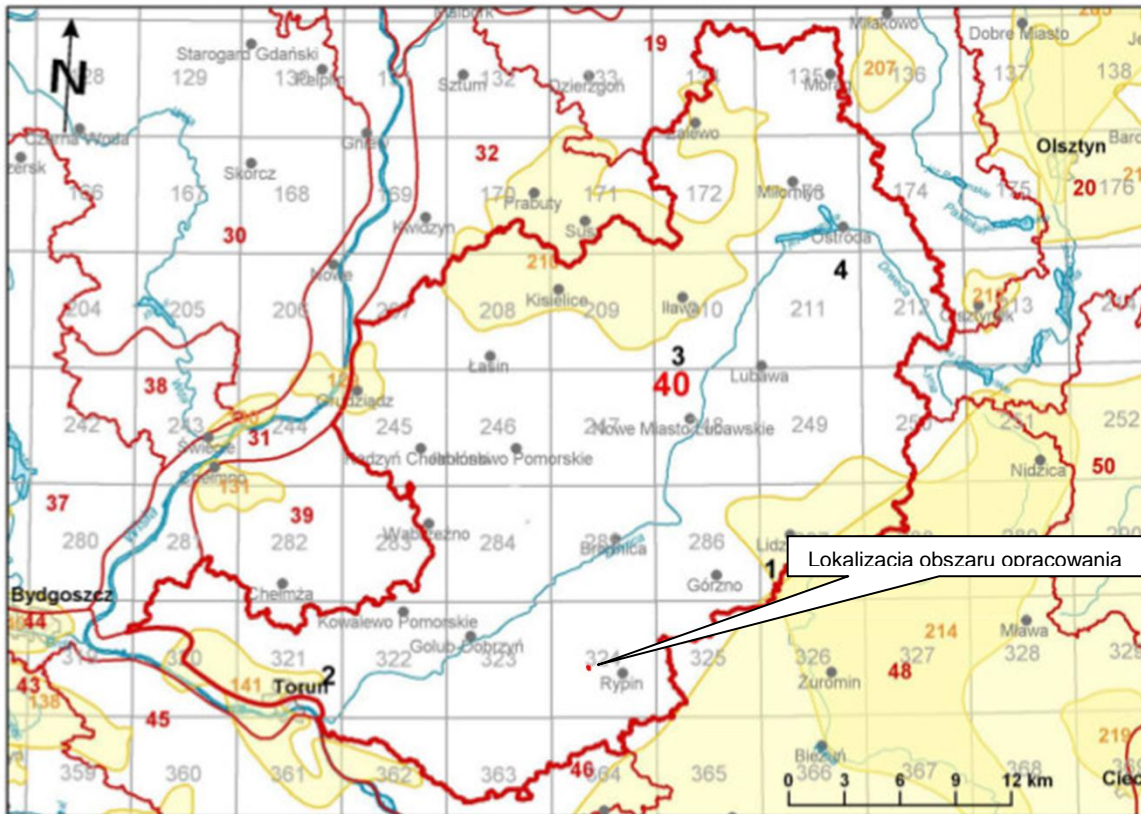

Rys.3. Obszar opracowania na tle jednolitych części wód rzecznych i jeziornych

Źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Borzymin, wrzesień 2015.;r na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, (M.P. z dnia 21 czerwca 2011 r., Nr 49, poz. 549), <http://geoportal.kzgw.gov.pl/>, źródłem danych hydrograficznych jest Mapa Podziału Hydrograficznego Polski wykonana przez Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej na zamówienie Ministra Środowiska i sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Najbardziej zasobne wody podziemne są wyróżniane jako „Główne Zbiorniki Wód Podziemnych” (GZWP). Obszar objęty sporządzanym planem miejscowym położony jest poza zasięgami GZWP.

W wyniku podziału obszaru Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) wyznaczono 161 JCWPd. Na obszarze dorzecza Wisły występuje 90 JCWPd (*Informacje pochodzą z Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły*). Analizowany obszar położony jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonym europejskim kodem JCWPd PLGW 230040 (nazwa JCWPd 40) zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły, obszar dorzecza Wisły.

Rys. 4. Obszar opracowania planu na tle jednolitych części wód podziemnych oraz GZWP

Źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Borzymin, wrzesień 2015r, na podstawie: Jednolite części wód podziemnych – charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna. Państwowa Służba Hydrogeologiczna http://psh.gov.pl/artykuly_i_publicacje/publikacje/jednolite-czesci-wod-podziemnych-charakterystyka-geologiczna-i-hydrogeologiczna.html

Warunki klimatyczne są ważnym czynnikiem wpływającym na rozprzestrzenianie się i stężenie zanieczyszczeń w atmosferze (prędkość, kierunek wiatru, temperatura powietrza i opady atmosferyczne).

Gmina Rypin położona jest w centralnej Polsce i posiada klimat, którego ogólne cechy nawiązują do klimatu całej Polski – jest to klimat umiarkowany. Urozmaicona rzeźba powierzchni, nierównomierne rozmieszczenie lasów oraz duża ilość podmokłości powodują, że obszar gminy jest zróżnicowany pod względem warunków klimatu lokalnego. Szczególnie wyróżnia się topoklimat doliny Rypienicy oraz dużych kompleksów łąkowo-bagiennych w rejonie Sadłowa, Rusinowa i Stępowa. Charakteryzuje się on głównie znacznie większą wilgotnością względną powietrza oraz mniejszymi amplitudami temperatury.

Charakterystyczną cechą klimatu obszaru opracowania jest jego przejściowość – pomiędzy klimatem morskim a kontynentalnym. Średnie temperatury powietrza oscylują w granicach 8,0°C, przy czym w najcieplejszym miesiącu - lipcu średnia temperatura wynosi +18 °C, a w najzimniejszym miesiącu - styczniu średnia temperatura wynosi -2 °C. Średni opad roczny wynosi około 550 - 600 mm. Z tego na okres wegetacji roślin uprawnych przypada około 350 mm (wg danych z wielolecia IMGW). Najwyższe średnie miesięczne sumy opadów przypadają na lipiec (ok. 700 mm) a najniższe w miesiącu lutym (ok. 200 mm). Długość okresu wegetacyjnego wynosi 200 – 215 dni.

Czas trwania okresu zimowego oraz letniego szacowany jest na około po 80 -90 dni. Na omawianym obszarze przeważającym kierunkiem wiatrów jest zachodni.

Wobec niskiego poziomu lesistości gminy, istotne znaczenie w systemie ekologicznym gminy odgrywają **zespoły roślinności krzewiastej oraz zadrzewienia** występujące jako: przydrożne, śródpolne i przyzagrodowe. Tworzą one niewielkie z reguły zespoły zieleni rozmieszczone na całym

obszarze gminy. Zadrzewienia śródpolne pełnią ważną rolę jako ostoja dla zwierząt, zarówno kręgowców jak i bezkręgowców. Enklawy drzew i zarośli śródpolnych, wkomponowane w układ łąk i pól, tworzą charakterystyczną strukturę „ziarnistą” krajobrazu. Stanowią one również podstawowy element ekosystemów „pułapkowych” ograniczających negatywne zjawiska związane z procesami erozji eolicznej i wodnej. W przypadku gminy Rypin jest to czynnik niezwykle ważny z uwagi na bardzo mały udział lasów w ogólnej powierzchni oraz urozmaiconą rzeźbę powierzchni. Ten ostatni czynnik sprzyja zjawisku erozji wodnej, prowadzącej do degradacji gleb.

Skupiska zieleni śródpolnej i przyzagrodowej są często stosunkowo bogate pod względem gatunkowym. Jest to oczywiście wynik zamierzonej działalności człowieka, który wprowadza wiele odmian roślin, zwłaszcza ozdobnych w swoich zagrodach.

Interesującym kulturowo i ważnym elementem szaty roślinnej są **parki podworskie**. Mimo poważnych zaniedbań i dewastacji są one znacznie bogatsze pod względem florystycznym od kompleksów zieleni śródpolnej i przyzagrodowej, niestety wszystkie parki są przeważnie przekształcone bądź zdewastowane i odbiegają od pierwotnych założeń. Występujące w nich gatunki roślin są często unikatowe, co powoduje, że parki obok funkcji przyrodniczych mają również znaczenie dydaktyczne. Okazały drzewostan parków wyróżnia się na tle terenów otaczających tworząc dominanty krajobrazowe. Na terenie gminy znajduje się siedem obiektów, które posiadają zachowane cechy parkowe, tzn. wyróżniają się pod względem florystycznym oraz założeniami architektoniczno - przestrzennymi. Żaden z parków podworskich nie jest położony w pobliżu terenów planowanych do zmiany funkcji w projekcie planu miejscowego.

3.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem miejscowego planu

Obszar objęty projektem planu położony jest w miejscowości Borzymin, ograniczony od północy drogą wojewódzką nr 534, od zachodu i południa Jeziorem Czarownica, od wschodu działkami letniskowymi. Kształt obszaru jest nieregularny, wydłużony (wielokąt o nieregularnych liniach bocznych), a jego powierzchnia wynosi ok. 1,7 ha.

Obszar objęty planem charakteryzuje się niskim stopniem bioróżnorodności, występują tu zbiorowiska typowe dla terenów nieużytkowanych. W części obszaru przylegającym do jeziora, gdzie tereny są okresowo podmokłe (łąki, pastwiska, nieużytki), występują zadrzewienia i zakrzaczenia.

Na obszarze objętym sporządzanym planem, występują zwierzęta pospolite związane z nieużytkami. Brakuje rzadko spotykanych gatunków płazów, gadów czy ssaków. Z ssaków najliczniej występują drobne gryzonie, rzadko spotykana jest kuna. Występujące tu ptaki należą do gatunków pospolitych na terenie pól oraz bytujących przy terenach zurbanizowanych. Nie występują tu gatunki ptaków ani ssaków uznawane za gatunki zagrożone, czy rzadkie w Polsce.

Obszar objęty zmianą planu charakteryzuje się dobrymi warunkami topoklimatycznymi. Cały teren jest suchy, dobrze nasłoneczniony i przewietrzany.

Zdecydowana większość obszar objętego sporządzanym planem od wielu lat jest nieużytkowana. Na zachód od tego terenu zlokalizowane są budynki rekreacji indywidualnej (domki letniskowe). Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa występuje w po drugiej stronie drogi wojewódzkiej.

W obszarze objętym sporządzanym planem miejscowym nie występują złoża surowców mineralnych.

Obszar objęty sporządzanym planem miejscowym zlokalizowany jest poza strefami ochrony konserwatorskiej oraz nie znajdują się na nim obiekty zabytkowe wpisane do rejestru bądź figurujące w gminnej Ewidencji Zabytków i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Ponadto na tym terenie nie znajdują się udokumentowane stanowiska archeologiczne.

Zasadniczym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla omawianego obszaru jest odstępianie od dotychczasowego użytkowania terenu poprzez wprowadzenie funkcji sportu i rekreacji.

Jest to zgodne z zapisami w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin, gdzie określono między innymi obszary do rozwoju funkcji turystycznej, które wyznaczono na rysunku studium. W tekście studium, w pkt. 2.8.5. „Charakterystyka układu osadniczego” dokonano próby koncentrowania zabudowy w większych wykształconych strukturach. Miejscowość Borzymin wyznaczona została jako tereny rozwojowe do działań inwestycyjnych między innymi pod funkcję rekreacyjno- turystyczną. Teren planowany do objęcia projektem miejscowego planu, położony jest w wyznaczonym na rysunku studium obszarze stanowiącym tereny zabudowy rekreacyjno-turystycznej.

Zdecydowana większość obszaru objętego sporządzanym planem od wielu lat nie jest użytkowana i charakteryzuje się niskim stopniem bioróżnorodności.

Zabudowa zagrodowa i jednorodzinna występuje na północ od obszaru objętego opracowaniem, po drugiej stronie drogi wojewódzkiej, a na zachód zlokalizowane są domki letniskowe.

*Fot. 1. Obszar objęty planem miejscowym
Źródło: fotografia Urząd Gminy Rypin*

*Fot. 2. Zadrzewienia i zakrzaczenia w obszarze opracowania
Źródło: fotografia Urząd Gminy Rypin*

Fot. 3. Zabudowa rekreacji indywidualnej w sąsiedztwie obszaru objętego sporządzanym planem miejscowym
Źródło: <http://google.pl/maps>

Przez obszar opracowania nie przebiegają linie elektroenergetyczne ani inne media.

Teren objęty opracowaniem jest dość dobrze dostępny komunikacyjnie, w bezpośrednim sąsiedztwie przebiega droga publiczna kategorii wojewódzkiej nr 534 relacji Rypin - Golub Dobrzyń.

W obszarze nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne ani zabytki nieruchome ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków czy Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków podlegające ochronie.

Rozpatrując warunki glebowe analizowanego obszaru, z wypisów z rejestru gruntów można dokonać analizy rolniczej gleb pod kątem ich wartości użytkowej (bonitacja gleb). Występują tutaj gleby klas V – VI Rz. W rolniczej przydatności tworzą kompleksy żytne słabe i żytnio-łubinowe.

Pod względem geomorfologicznym teren obejmuje fragment falistej wysoczyzny morenowej w obrębie Pojezierza Dobrzyńskiego.

Obszar przeznaczony pod funkcje sportowo- rekreacyjne posiada korzystną konfigurację rzeźby terenu. Jest położony w części obszaru przylegającym do jeziora, na terenie lekko pochylonym, umożliwiającym powierzchniowy spływ wód opadowych i roztopowych. Występują tutaj tereny okresowo podmokłe (łąki, pastwiska, nieużytki) oraz zadrzewienia i zakrzaczenia.

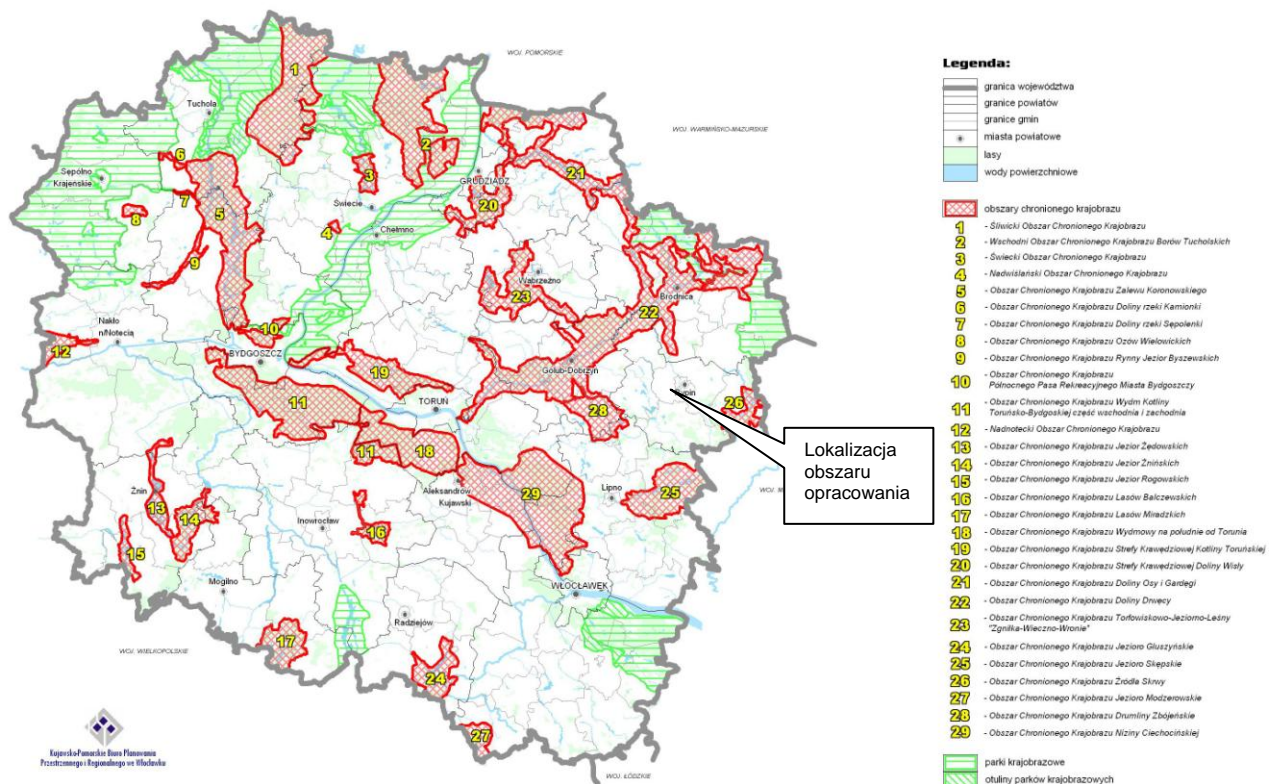
4. CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANEGO OBSZARU W ODNIESIENIU DO JEGO POŁOŻENIA WZGLĘDEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 627 z późn. zm.) przewiduje następujące formy ochrony: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz obszary Natura 2000. Tworzą one krajowy system obszarów chronionych.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody. Celami ochrony przyrody są przede wszystkim: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; zachowanie różnorodności biologicznej; zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami; ochrona walorów krajobrazowych i zieleni.

Cele ochrony przyrody realizowane są m.in. poprzez obejmowanie zasobów przyrody i jej składników różnymi formami ochrony.

W sąsiedztwie terenu objętego uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu **nie są zlokalizowane obszary poddane ochronie** na podstawie przepisów: ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.), ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 2100 z późn. zm.), oraz nie są zlokalizowane obiekty uzdrowiskowe i sanatoryjne podlegające przepisom ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym.

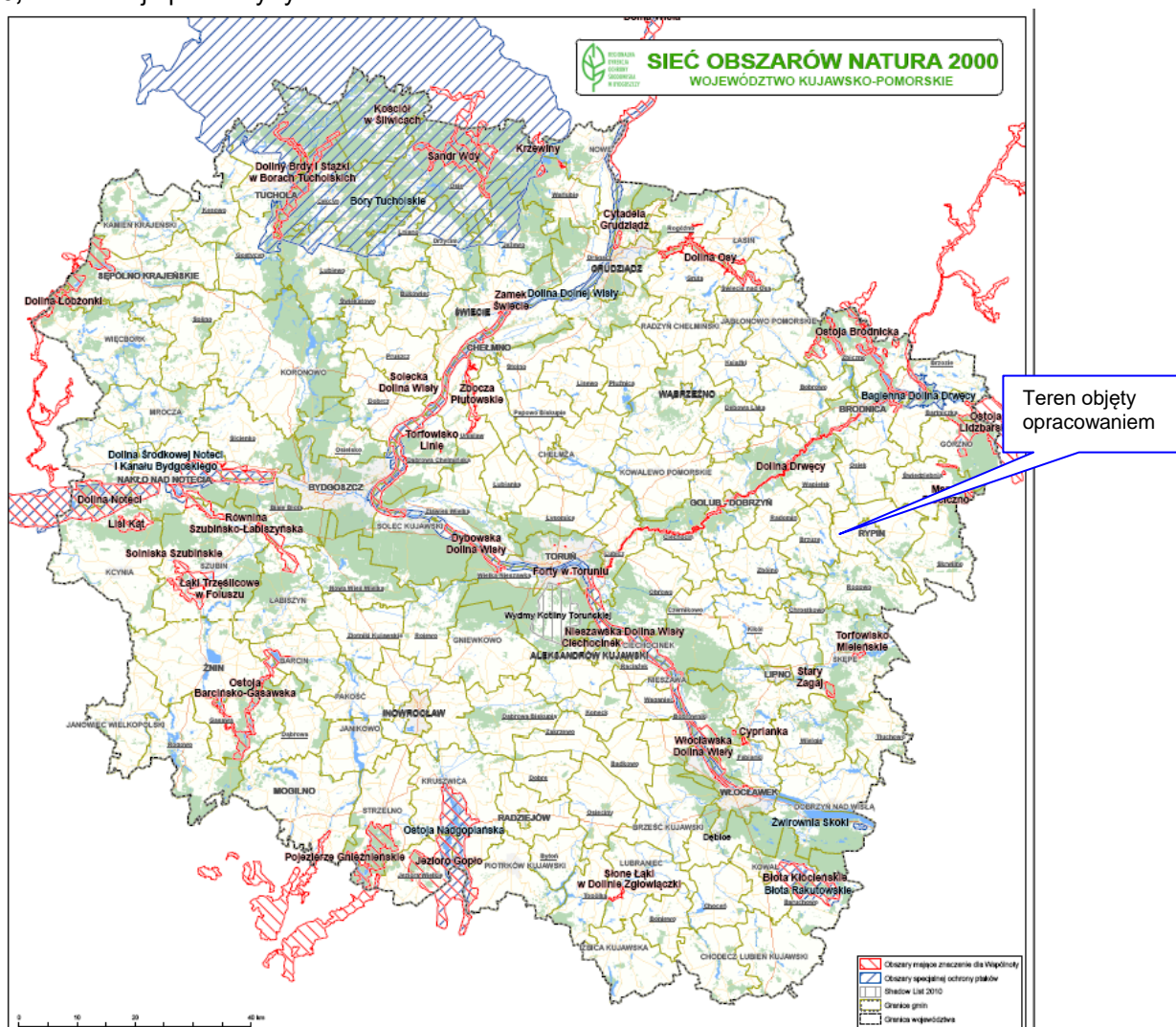
Ryc. 5. Obszar opracowania na tle obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych
 Źródło: Załącznik nr 30 do Uchwały nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21.03.2011r.

W odległości około kilkunastu km, w kierunku wschodnim od obszaru objętego miejscowym planem znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Źródła Skrwy. Jest to ekosystem łądowo-wodny z zachowaniem bioróżnorodności biologicznej siedlisk Równiny Urszulewskiej oraz ochroną krajobrazu Jeziora Urszulewskiego i źródeł rzeki Skrwy w bezpośrednim sąsiedztwie Górnienieko-Lidzbarskiego

Parku Krajobrazowego, w kierunku południowo-zachodnim Obszar Chronionego Krajobrazu Drumliny Zbójeńskie na terenie którego ustalona została ochrona: unikatowych form polodowcowych (drumliny), zbiorników wód powierzchniowych, ochrona niewielkich powierzchni higrofilnych lasów w Dolinie Drwęcy, a w kierunku południowo-wschodnim Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Skępskie. Stanowi on zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk obrębu kompleksu leśnego Skępe oraz ochronę fragmentu Wysoczyzny Dobrzyńskiej, w tym obszarów źródłiskowych rzeki meandrującej Mień, ochronę zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Obszar w całości położony jest w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski” - obszaru, w którym jako naczelną przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju z uwagi na walory i potrzeby ochrony środowiska. Obszar ten nie jest obszarem chronionym w myśl przepisów ustawy o ochronie przyrody, ale jest terenem, na którym problemy ochrony przyrody i środowiska powinny być traktowane w sposób priorytetowy.

Obszar objęty opracowaniem **nie leży również w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000**, co obrazuje poniższy rysunek.

Ryc. 6. Położenie obszaru opracowania na tle obszarów Natura 2000

Źródło: bydgoszcz.rdos.gov.pl/

Obszar Natura 2000¹ położony najbliżej obszaru objętego opracowaniem to Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002, znajdujący się w kierunku północno wschodnim i oddalony o ok. 22 km. Dolina Dolnej Wisły PLB040003, położona jest w kierunku zachodnim w odległości ok. 40km.

Najbliższe specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 położone są w kierunku północno – wschodnim: Ostoja Lidzbarska PLH280012 oddalona o ok. 13,5 km, Mszar Płociczno PLH040035 oddalony o ok. 14,5 km oraz położona w kierunku północno-zachodnim Dolina Drwęcy PLH280001 oddalona ok. 15,5 km. W kierunku południowym najbliższy obszar to położony ok. 19 km - Torfowisko Mieleńskie PLH040018. Nieszawska Dolina Wisły PLH040039 i Włocławska Dolina Wisły PLH040039, położone na zachód od obszaru objętego planem, oddalone są od jego granic o ok. 40 km.

Teren objęty niniejszym opracowaniem nie posiada udokumentowanych przeciwwskazań co do projektowanego przeznaczenia, objętego projektem planu.

¹ PLB – specjalne obszary ochrony ptaków
PLH – obszary mające znaczenie dla Wspólnoty

5. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje teren położony w miejscowości Borzymin nad jeziorem Czarownica, znajdującej się w zachodnio-środkowej części gminy Rypin. Zgodnie z zapisami powyższego projektu postuluje się tutaj wprowadzenie następujących funkcji:

- ✓ teren usług sportu,
- ✓ teren zabudowy usługowej, w tym handlu, teren obsługi komunikacji samochodowej - parking,
- ✓ teren wód stojących.

Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię ok. 1,7 ha.

5.1. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin, umożliwi przeznaczenie na terenie wsi Borzymin nad jeziorem Czarownica obszaru pod funkcje sportowo-rekreacyjne. Konsekwencją rozwiązań planistycznych będzie zagospodarowanie terenu w infrastrukturę na rzecz sportu, począwszy od kubatury, przez małą architekturę, rozwiązania komunikacyjne zieleni.

Obszar planu miejscowego położony jest poza wyznaczonym obszarem aglomeracji kanalizacyjnej Rypin, gdzie zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków. Aglomeracja kanalizacyjna Rypin wyznaczona została Uchwałą nr IV/84/15 Sejmiku Województwa Kujawsko- Pomorskiego z dnia 2 marca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Kujawsko – Pomorskiego z 2015 r. poz. 720). Obsługuje miasto Rypin oraz wsie: Balin, Głowińsk, Kowalki, Ławy, Rusinowo, Starorypin Prywatny, Marianki, Sikory, położone w gminie Rypin; wsie: Rogowo, Rojewo, Świeżawy, Zamość, Sosnowo, Karbowizna, Lasoty, Nadroż, Pręczi.

Teren posiada możliwość uzbrojenia w sieć wodociągową i energię elektryczną. Problem stanowi budowa sieci kanalizacji sanitarnej, obecnie nie ma tutaj sieci kanalizacyjnej, dlatego na terenie objętym planem rekomenduje się budowę ekologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ocena przydatności środowiska ze względu na możliwość lokalizacji różnych funkcji na terenie gminy dokonana została w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin.

Zapisy projektu planu korespondują z zapisami „Programu ochrony Środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 (dokument przyjęty Uchwałą Nr XVI/299/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 19 grudnia 2011r.). Wojewódzki plan gospodarki odpadami, opracowany według wytycznych „Krajowego planu gospodarki odpadami 2014”, który został przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. (Monitor Polski Nr 101 poz. 1183), ma na celu dojście do systemu gospodarki odpadami opartego o zasadę zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a szczególnie zasada postępowania z odpadami zgodnie z przyjętą dla nich hierarchią.

Jako podstawowy cel ekologiczny na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego przyjmuje się zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego regionu w celu poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności i konkurencyjności województwa. Osiągnięcie podstawowego celu ekologicznego będzie realizowane za pomocą sformułowanych czterech celów ekologicznych, które są zbieżne z celami Polityki ekologicznej państwa, tj.:

- poprawa jakości środowiska,
- zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii,
- ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych,
- działania systemowe w ochronie środowiska.

Analizując zapisy projektu planu należy je również uznać za spójne z Programem Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Rypińskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 (przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/174/2010 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 31 marca 2010 roku), w którym założono do realizacji 11 celów ekologicznych, w tym m.in. poprawa jakości wód powierzchniowych, zachowanie jakości wód podziemnych i ich ochrona przed zanieczyszczeniem, zachowanie i kształtowanie różnorodności biologicznej, rozbudowa zbiorczych systemów kanalizacyjnych, wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarki odpadami.

Zapisy analizowanego projektu planu nie są również w sprzeczności z dokumentem Programu Ochrony Środowiska Gminy Rypin wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Rypin (Uchwała nr XXIV/115/05 Rady Gminy Rypin z dnia 7 marca 2005), a także z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Rypin na lata 2014 – 2020 (Uchwała Nr XL/226/14 Rady Gminy Rypin z dnia 30 września 2014 r.), szczególnie celem strategicznym 3 – Spójne zagospodarowanie przestrzenne gminy bogate w infrastrukturę techniczną, wysoki poziom inwestycji oraz ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego.

W związku z powyższym bardzo ważne jest, aby we wszelkich dokumentach planistycznych, w tym w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znalazły się ustalenia dotyczące minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko w danym obszarze, przez co zrealizowane zostaną założone w/w cele.

5.2. Ustalenia planu o charakterze proekologicznym

Uwzględniając wytyczne i zalecenia zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym projektant wprowadził szereg ustaleń o charakterze proekologicznym w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych zmian przeznaczenia terenu tj.:

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz ochrony dziedzictwa kulturowego ustalono:

- 1) przeznaczenie powierzchni działki pod **powierzchnie biologicznie czynne** w zależności od pełnionej funkcji od 30% na terenie usług, parkingach, do 50% na działkach usług sportu,
- 2) ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem realizacji elementów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej niezbędnej dla prawidłowego zagospodarowania terenów ustalonych w planie,
- 3) uciążliwość inwestycji dla środowiska i zdrowia ludzi nie może powodować przekroczeń standardów jakości środowiska poza terenem inwestycji,
- 4) ustala się obowiązek uwzględnienia, w projektowanym zagospodarowaniu terenów i poszczególnych działek, możliwie maksymalnego zachowania istniejącej zieleni z wkomponowaniem jej w układ przestrzenny,
- 5) ze względu na występowanie w obszarze objętym miejscowym planem urządzeń melioracji szczegółowych (rów RT), przy zagospodarowaniu terenu należy się stosować do obowiązujących przepisów odrębnych,
- 6) w przypadku kolizji lub uszkodzenia melioracji szczegółowych należy je zachować lub przebudować w sposób zapewniający prawidłowe ich funkcjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projektowanym zagospodarowaniu terenów ustalono obowiązek uwzględnienia następujących warunków, zasad i standardów:

- 1) Obszar objęty planem podzielony został na;
 - a) teren usług sportu – oznaczony odpowiednio symbolem US*,

- b) teren zabudowy usługowej, w tym usług handlu, teren obsługi komunikacji samochodowej - parking – oznaczony odpowiednio symbolem U/KS,
 - c) teren wód płynących – oznaczony symbolem Wp*,
- 2) Ustalono zostały parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy dla:

terenu oznaczonego symbolem US*:

- a) maksymalna intensywność zabudowy – 0,1,
- b) powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki lub terenu do 10%,
- c) maksymalna wysokość zabudowy – 9,0 m,

terenu oznaczonego symbolem U/KS:

- a) minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej - 600 m²,
- b) maksymalna intensywność zabudowy – 0,5,
- c) powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki lub terenu do 50%,
- d) maksymalna wysokość zabudowy – 8 m.

terenu oznaczonego symbolem Wp*:

- a) ustala się zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych i urządzeń niezwiązanych funkcjonalnie z przeznaczeniem terenu.

Ustalono następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej dla terenów o przyjętych funkcjach w projekcie planu:

- 1) Ustalenia ogólne:
 - a) projektowane urządzenia infrastruktury technicznej prowadzić jako podziemne w liniach rozgraniczających dróg.
 - b) dopuszcza się przebudowę istniejących sieci i urządzeń, z zachowaniem przepisów odrębnych.
- 2) Ustalenia w zakresie zaopatrzenia w wodę - z projektowanej sieci wodociągowej.
- 3) Zabezpieczenie wody do celów p. poż.
 - a) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę poprzez hydranty naziemne montowane na sieci wodociągowej,
 - b) dostęp do obiektów projektowanych dla pojazdów uprawnionych ratowniczo-gaśniczych z istniejących dróg publicznych poza planem,
 - c) obiekty powinny odpowiadać warunkom w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
 - d) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę oraz drogi pożarowe będą spełniać wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej określone w obowiązujących przepisach odrębnych.
- 4) Odprowadzenie ścieków socjalno-bytowych
 - a) budowę szczelnych bezodpływowych zbiorników na ścieki, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 5) Odprowadzenie wód deszczowych.
 - a) odprowadzenie wód deszczowych z połaci dachowych przewidzieć do gruntu na działce inwestorskiej,
 - b) wody opadowe i roztopowe z powierzchni utwardzonych takich jak drogi winny być odprowadzone do wewnętrznej sieci kanalizacji deszczowej i odbiorników na terenie działki lub sieci kanalizacji deszczowej, po uprzednim oczyszczeniu w stopniu wymaganym przepisami odrębnymi.
- 6) Zaopatrzenie w energię elektryczną
 - a) zasilanie obiektów budowlanych przewidzianych do realizacji poprzez linie kablowe średniego i niskiego napięcia,

- b) sieć rozdzielczą SN i nn prowadzić jako kablową z zastosowaniem złączy kablowych zintegrowanych,
 - c) ustala się zakaz realizacji elektrowni wiatrowych w całym obszarze objętym planem.
- 7) Zaopatrzenie w ciepło – wg indywidualnych rozwiązań w oparciu niskoemisyjne systemy grzewcze.
- 8) Odpady stałe:
- a) ustala się gromadzenie odpadów na terenie działki budowlanej zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 9) Sieć telekomunikacyjna – zaopatrzenie odbiorców w łącza telefoniczne z istniejącej i projektowanej sieci telekomunikacyjnej zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 10) Zaopatrzenie w gaz – zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenia zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji

- a) dopuszcza się realizację dróg wewnętrznych i ciągów pieszo-jezdnych nie wyodrębnionych na rysunku planu, służących obsłudze terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.
- b) ustala się realizację dróg pożarowych, zapewniających dojazd jednostek ratowniczych do istniejących i projektowanych obiektów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- c) ustala się realizację miejsc parkingowych
- d) dla istniejących i projektowanych obiektów wyłącznie na terenie stanowiącym własność inwestora z zachowaniem następujących wskaźników:
 - dla zabudowy usługowej – co najmniej 1 miejsce/50m² powierzchni użytkowej lecz nie mniej niż 2 stanowiska,
 - dla zabudowy usług sportu – co najmniej 20 stanowisk na terenie oznaczonym symbolem U/KS,
 - nie ustala się miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową,
- e) dojazd i obsługa komunikacyjna poszczególnych terenów zgodnie z ustaleniami szczegółowymi.

Powyższe ustalenia zapisane w projekcie planu i oznaczone na rysunku planu w dużym stopniu korespondują z wnioskami i wytycznymi, wynikającymi ze sporządzonego wyprzedzająco na potrzeby planu, opracowania ekofizjograficznego.

6. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ UWARUNKOWANIA ICH MINIMALIZACJI

Podstawą określenia potencjalnych zagrożeń i konfliktów, jakie może spowodować realizacja projektu miejscowego planu obejmująca głównie odstępianie od dotychczasowego użytkowania terenu na rzecz wprowadzenia usług sportowo-rekreacyjnych, była wnikliwa analiza zapisów ustaleń projektu miejscowego planu, ocena dokonana podczas wizji terenowej oraz analiza wniosków wynikających z opracowania ekofizjograficznego wykonanego dla przedmiotowego terenu. Przedmiotem oceny były następujące elementy środowiska: powierzchnia ziemi i gleby, powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny (hałas), wody powierzchniowe i podziemne, świat roślin i zwierząt oraz walory krajobrazowe i kulturowe (w tym również ład przestrzenny).

W ocenie zastosowano trzy stopnie zagrożenia, jakie mogą wyrzucić proponowane zmiany przeznaczenia terenów na poszczególne komponenty środowiska: mały (1), średni (2) i duży (3). W wyniku realizacji miejscowego planu może nastąpić poprawa warunków środowiska przyrodniczego (+) lub warunki pozostają bez zmian(0).

Pod pojęciem **zagrożenie małe** rozumieć należy typowe zmiany i przekształcenia danego komponentu środowiska przyrodniczego o niewielkich walorach, a także jakie spowoduje realizacja planu w terenie już zainwestowanym lub przewidzianym do zainwestowania w obowiązującym planie.

Zagrożenie średnie związane jest z przekształceniem poszczególnych komponentów o średnich walorach, jakie spowoduje realizacja ustaleń planu w terenie niezainwestowanym. Zmiany te wiążą się będą z budową obiektów kubaturowych i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w odczuwalny sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi.

Zagrożenie duże wiązać się będzie z radykalnymi zmianami i przekształceniami poszczególnych komponentów środowiska o dużych walorach, a związanych z budową obiektów i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w znaczący sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi.

Poprawa warunków środowiska wiązać się będzie z sytuacjami, gdzie wprowadzone ustalenia sprzyjają bądź poprawiają dotychczasowe uwarunkowania i zapewniają ochronę jego walorów.

Warunki pozostają bez zmian w sytuacjach, gdy ustalenia planu nie mają wpływu na elementy środowiska lub gdy są zgodne z dotychczasowymi zasadami i sposobami zagospodarowania terenu.

Szczegółową ocenę terenów w ujęciu poszczególnych komponentów środowiska z uwzględnieniem opisanych kryteriów zawiera poniższa tabela.

Tab. 1. Ocena wpływu realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Symbole terenów	Elementy środowiska					Wpływ realizacji projektu m.p.z.p. na środowisko
	powierzchnia ziemi i gleby	powietrze i hałas	wody	rośliny i zwierzęta	walory krajobrazowe i kulturowe	
1US*	1	1	2	2	1	1
1U/KS	2	1	2	2	2	1
1Wp*	0	0	3	2	2	1

*teren przeznaczony do realizacji celów publicznych (oznaczenie dodatkowe przy symbolu literowym terenu)

Źródło: opracowanie własne.

Zróznicowanie skutków można usystematyzować również ze względu na przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym:

- (B) bezpośrednie – będą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- (PO) pośrednie – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jak powstają),
- (K) krótkoterminowe i chwilowe (CH) – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- (Ś) średnioterminowe – wiążą się zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- (D) długoterminowe i (S) stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania

z uwzględnieniem wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego oraz mając na uwadze zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy.

W konsekwencji oddziaływanie może być **(P) pozytywne lub (N) negatywne**.

Tab.2. Analiza wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska, pod kątem znaczącego oddziaływania

Lp.	Projektowana funkcja terenu	Opis skutku na poszczególne komponenty środowiska									
		różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta rośliny	wody powierzchniowe i podziemne	powietrze klimat, hałas	powierzchnia ziemi	krajobraz	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał
1.	1US teren usług sportuj	ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych (D)(N) plan wprowadza przeznaczenie co najmniej 50% terenu jako powierzchnia biologicznie czynna (B)(D)(P)	wzrost jakości życia mieszkańców (nowa zabudowa pozwalająca na prowadzenie zdrowego trybu życia) (D)(P)	przekształcanie warunków siedliskowych (D)(N)	przenikanie do wód gruntowych zanieczyszczeń (D)(N)	wprowadzanie do powietrza gazów i pyłów ze źródeł niskich (K)(N)	likwidacja pokrywy glebowej (D)(N)	wprowadzenie dodatkowej formy pochodzenia antropogenicznego (D) (S)	brak wpływu	brak wpływu	brak wpływu
2.	1U/KS* Teren usług, w tym usług handlu, parking	ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych (D)(N) plan wprowadza przeznaczenie co najmniej 30 % terenu jako powierzchnia biologicznie czynna (D) (P)	lepsza dostępność i bezpieczeństwo terenu (D) (P) Plan zapewnia odpowiednią liczbę stanowisk postojowych (D)(P)	tworzenie barier przyrodniczych (D) (N)	spluw zanieczyszczeń typu komunikacyjnego (K)(N)	wprowadzanie do powietrza gazów i pyłów typu komunikacyjnego (D)(N) emisja hałasu (D)(N)	likwidacja pokrywy glebowej (D)(N)	wprowadzenie dodatkowej formy pochodzenia antropogenicznego (D) (S)	brak wpływu	brak wpływu	brak wpływu
3.	1 Wp* teren wód płynących	zmiany niewielkie (PO)	brak wpływu	niewielki wpływ na przekształcanie warunków siedliskowych (D)(N)	zmiany niewielkie przenikanie do wód gruntowych zanieczyszczeń o charakterze turystycznym (B) (CH) (N)	hałas w okresie turystycznym (B) (CH) (N)	brak wpływu	niewielkie zmiany krajobrazu (D)	brak wpływu	brak wpływu	brak wpływu

Źródło: Analizy własne

Analizując zanotowane w tabeli wyniki przeprowadzonej oceny wpływu realizacji projektu planu miejscowego na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego należy stwierdzić, że planowane zmiany funkcji i zagospodarowania terenu nie spowodują dość istotnej ingerencji w środowisko przyrodnicze. Na obszarze objętym opracowaniem zostaną wprowadzone funkcje rekreacyjno-turystyczne oraz usługi handlowe, parkingi i mała architektura na tereny dotychczas będące nieużytkami.

Jedne z najbardziej ingerujących w środowisko przyrodnicze będą realizacje nowej zabudowy sportowej czy usługowej.

Z przeprowadzonej oceny wynika, że planowane zagospodarowanie terenu będzie miało umiarkowany wpływ, chociaż w różnym zakresie na wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego.

Planowana zmiana zagospodarowania terenu wywoła zasadnicze zmiany i przekształcenia powierzchni ziemi. Na tereny dotychczas niezabudowane, nieużytki wprowadzona zostanie zabudowa o charakterze budynków usługowych oraz wytyczenie, utwardzenie dróg spowoduje przekształcenia obecnej rzeźby terenu. Część powierzchni terenu zostanie utwardzona, część poddana pracom niwelacyjnym.

W trakcie realizacji inwestycji, a zwłaszcza podczas wykonywania wykopów pod fundamenty oraz urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji nastąpi naruszenie i częściowe zniszczenie fizycznej i biologicznej struktury powierzchniowej warstwy gleby. Zdjęty wówczas nakład gleby powinno się wykorzystać do zagospodarowania terenów zieleni.

Zmiany powierzchni ziemi, w tym trwałe zmiany naturalnego ukształtowania terenu złagodzić można w części poprzez właściwe zagospodarowanie obszaru zielenią w możliwie szerokim zakresie. Pożądane jest maksymalne utrzymanie i wzbogacenie istniejącej zieleni oraz wprowadzenie zieleni urządzonej na wszelkie wolne od zabudowy powierzchnie, a w szczególności zieleni wysokiej (drzewa i krzewy). Wprowadzenie nowej zieleni pozwoli również na ograniczenie erozji wietrznej gleb.

Wprowadzone nowe funkcje oraz zmiana sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu spowoduje niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu. W zapisach projektu planu projektant jednak ustala obowiązek stosowania proekologicznych, niskoemisyjnych systemów grzewczych.

Zmiana warunków akustycznych na obszarze opracowania wynikać będzie przede wszystkim z ruchu pojazdów w okresie turystycznym.

Utrzymanie istniejącej i wprowadzenie nowej zieleni jest niezbędne ze względu na charakter obszaru. Zieleni będzie zmniejszać m.in. zjawisko hałasu drogowego i łagodzić mikroklimat. Bardzo ważne są również aspekty estetyczne i krajobrazowe. Właściwe zagospodarowanie zielenią i maksymalne jej zachowanie podniesie atrakcyjność terenu. Pożądane jest wprowadzenie takich gatunków drzew i krzewów, by funkcje izolacyjne i ochronne mogły być pełnione przez cały rok. Ustalony w projekcie planu wskaźnik tzw. powierzchni biologicznie czynnej waha się od 30% do 50% powierzchni działki, w zależności od wprowadzanej funkcji, co jest bardzo dobrym i uzasadnionym działaniem.

Realizacja ustaleń planu spowoduje istotne zmiany warunków wodnych w obszarze opracowania i jego najbliższym otoczeniu powodując również powstanie nowych potencjalnych zagrożeń jakości wód. Zagrożeniem dla wód gruntowych są m.in. ścieki socjalno-bytowe. Instrumentem koordynującym działania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych w celu wypełnienia zobowiązań przyjętych w Traktacie Akcesyjnym oraz postanowień dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych jest Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych.

Realizacja nowej zabudowy spowoduje wzrost ilości wytwarzanych ścieków bytowo – gospodarczych. Obszar opracowania nie jest uzbrojony w sieć kanalizacyjną, ścieki socjalno- bytowe odprowadzane są do indywidualnych systemów, tj. zbiorników bezodpływowych okresowo opróżnianych lub przydomowych oczyszczalni ścieków, ale projektant planu ustalił odprowadzenie ścieków sanitarnych do indywidualnych systemów, w tym przydomowych oczyszczalni, spełniających wymagania określone przepisami prawa, dostosowanych do warunków gruntowo-wodnych.

Uchwałą nr IV/84/15 Sejmiku Województwa Kujawsko- Pomorskiego z dnia 2 marca 2015 r. wyznaczona została aglomeracja kanalizacyjna Rypin (Dz. Urz. Woj. Kujawsko – Pomorskiego z 2015 r. poz. 720). Aglomeracja oparta jest o oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w miejscowości Rypin i obsługuje miasto Rypin oraz wsie: Balin, Głowińsk, Kowalki, Ławy, Rusinowo, Starorypin Prywatny, Marianki, Sikory, położone w gminie Rypin; wsie: Rogowo, Rojewo, Świeżawy, Zamość, Sosnowo, Karbowizna, Lasoty, Nadroż, Pręczi.

Obszar planu miejscowego położony jest poza wyznaczonym obszarem aglomeracji kanalizacyjnej Rypin.

Rysunek 7 Położenie obszaru opracowania na tle obowiązującego obszaru aglomeracji kanalizacyjnej „Rypin”
Źródło: Dz. Urz. Woj. kujawsko-pomorskiego z 2015 r. poz. 720

W projekcie planu ustalono zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej gminnej sieci wodociągowej co zapewni wystarczającą ilość wody do celów konsumpcyjnych dobrej jakości.

Ustalenia związane z możliwościami rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej poprzez budowę szczelnych bezodpływowych zbiorników są optymalne, a ich realizacja powinna zapewnić niezbędne warunki ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie miała również wpływ na świat roślin i zwierząt. Pod zmianę funkcji przeznaczony został teren otwarty, do tej pory niezabudowany, a więc będący w całości powierzchnią biologicznie czynną. Zmiana funkcji i realizacja na części terenu nowej zabudowy spowoduje ingerencję w dotychczasowe stosunki florystyczne i faunistyczne. Zagospodarowanie terenu zwiększy antropopresję na otoczenie, jednak będzie to działanie o bardzo wydłużonym okresie czasu.

Realizacja ustaleń planu i planowane przeznaczenie terenu wprowadzą dość istotne zmiany w krajobrazie obszaru opracowania. Na obszarze dotychczas niezabudowanym powstaną obiekty kubaturowe, które spowodują powstanie dominant krajobrazowych. W celu zminimalizowania negatywnego wpływu nowej zabudowy na krajobraz projektant wprowadził szereg ustaleń. Określone zostały gabaryty obiektów związanych z funkcjonowaniem usług sportu, handlu – wysokość zabudowy, geometria dachu, informacja odnośnie minimalnej liczbie miejsc parkingowych. Ważnym ustaleniem jest również zapis o konieczności utrzymania zbliżonego charakteru architektonicznego zabudowy (z podaniem kolorów oraz materiałów dla elewacji budynków, pokryć dachowych, a także rodzajów ogrodzeń), uwzględniającego walory krajobrazowe. Są to ustalenia, które pozwolą na kształtowanie ładu przestrzennego obszaru.

Ponadto wprowadzono szereg zapisów szczegółowych, których realizacja znacząco może przyczynić się do zminimalizowania naruszenia walorów fizjonomicznych krajobrazu i jakości środowiska przyrodniczego. Projektant dopuszcza na terenie objętym miejscowym planem dotychczasowe rolnicze użytkowanie, jako tymczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenu do czasu rozpoczęcia na niej procesów inwestycyjnych.

Realizacja planowanej zabudowy usług sportu, innej usługowej, w tym handlu oraz układów komunikacyjnych- parkingu spowoduje jednak pewne nieuniknione i najczęściej trwałe przekształcenia i zmiany środowiska, takie jak:

- przekształcenie krajobrazu poprzez wprowadzenie nowych w części eksponowanych w krajobrazie obiektów na teren dotychczas niezainwestowany,
- zmniejszenie powierzchni dotychczas biologicznie czynnej,
- zwiększenie powierzchni terenów zabudowanych i utwardzonych,
- skoncentrowany odpływ powierzchniowy wód opadowych,
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów, produkcji ścieków oraz emisji zanieczyszczeń i hałasu.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.

Nie przewiduje się zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Należy pamiętać jednak, że pozostawienie powyższego obszaru bez zmian może nawet pogorszyć jego stan nie tylko pod względem krajobrazowym ale również środowiskowym (ubogi już dzisiaj świat zwierząt oraz niska jakość roślinności).

8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania na środowisko skutków realizacji niniejszego planu, które wymagałyby uruchomienia procedury, o której mowa w art. 104 oraz art. 113-117 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Stwierdzono, że działania proponowane w projekcie miejscowego planu będą ograniczały się zasięgiem jedynie do obszaru objętego projektem zmiany planu i jego najbliższego sąsiedztwa, a co za tym idzie przeprowadzenie procedury transgranicznego oddziaływania na środowisko nie było celowe.

Z uwagi na lokalizację obszaru objętego projektem planu, a także rodzaje oddziaływania **wyklucza się oddziaływanie transgraniczne na środowisko.**

9. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PRZEWIDZIANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Biorąc pod uwagę, charakter funkcji przewidzianych do wprowadzenia na obszar objęty opracowaniem (funkcja usług sportu, innych usług, w tym handlu, parkingi), należy zwrócić szczególną uwagę na zabezpieczenie środowiska przyrodniczego przed znaczącym oddziaływaniem nowych inwestycji.

W analizowanym obszarze objętym uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego procesy przyrodnicze są w znacznym stopniu regulowane przez człowieka, dlatego trudno mówić tutaj o przewidywanym znaczącym oddziaływaniu, a jedynie kontynuacji oddziaływań w wyniku utrzymania, bądź poszerzenia istniejących funkcji, biorąc pod uwagę sąsiednie tereny.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że obszar objęty sporządzanym planem miejscowym jest obszarem w większości nieużytkowanym, charakteryzującym się niskim stopniem bioróżnorodności. Nie występują tu zasoby przyrodnicze, obszary i obiekty prawnie chronione ani też obszary i obiekty o walorach przemawiających za koniecznością objęcia ich ochroną. Jakość środowiska w analizowanym obszarze należy jednak uznać za dobrą.

Na analizowanym obszarze nie zidentyfikowano zagrożeń, które mogą w znaczącym stopniu oddziaływać na środowisko.

Wśród zagrożeń, które w mniejszym stopniu mogą oddziaływać na środowisko należą:

- emisja zanieczyszczeń pochodzących z energetycznego spalania paliw w kotłowniach lokalnych zlokalizowanych po drugiej stronie drogi wojewódzkiej,
- istniejąca w sąsiedztwie zabudowa rekreacji indywidualnej rozwiązująca gospodarkę ściekową poprzez zbiorniki bezodpływowe

Możliwości ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń:

- emisji pochodzących z kotłowni lokalnych- ograniczanie źródeł zanieczyszczeń poprzez zmianę czynnika grzewczego na paliwa ekologiczne,

- kontrole szczelności zbiorników na ścieki wraz z przyłączami kanalizacyjnymi oraz systematyczne sprawdzanie częstotliwości opróżniania tych zbiorników.

Wprowadzenie funkcji usługowych (zabudowa) wraz z budową infrastruktury technicznej na części obszaru objętego sporządzanym planem miejscowym spowoduje trwałe zmiany w warstwie glebowej. Wprowadzenie powierzchni biologicznie czynnych w obszarach zabudowanych zmniejszy zagrożenie erozją eoliczną oraz wzbogaci zasoby środowiska biotycznego.

Dość istotnym zagrożeniem, jednak na razie o charakterze potencjalnym, będzie również budowa parkingów, która spowoduje zmiany w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego a także w krajobrazie. Będą to zmiany o charakterze trwałym.

W ustaleniach planu wprowadzono szereg zapisów proekologicznych, których przestrzeganie zminimalizuje do minimum oddziaływanie planowanych zamierzeń inwestycyjnych zarówno na ludzi jak i środowisko.

W przypadku realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymagane będzie każdorazowo przeprowadzenie oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Zapisy projektu miejscowego planu są wystarczające, aby zapewnić odpowiedni stan środowiska na omawianym obszarze, pod warunkiem ich bezwzględnego respektowania.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przyjęte rozwiązania w projekcie planu służą ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko sposobu zagospodarowania i zainwestowania terenu przewidzianego planem, uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju i wprowadzają ograniczenia negatywnego oddziaływania na obszar przeznaczony pod zabudowę usługową z zakresu sportu, handlu, komunikacji (parkingi) oraz pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju generalnie są one zgodne ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin.”

W trakcie sporządzania miejscowego planu rozpatrywano inne warianty zagospodarowania terenu, które dotyczyły m.in. innego podziału terenów nieużytkowanych, a przewidzianych pod nowe funkcje.

Zapisy przyjęte w projekcie miejscowego planu uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju i wprowadzają ograniczenia negatywnego oddziaływania na obszary przeznaczone pod zabudowę usługową.

W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego przewidywanych planem sposobów zagospodarowania i zainwestowania, gdyż zastosowane rozwiązania planistyczne były na bieżąco konsultowane, w ramach współpracy zespołów autorskich obu opracowań.

11. MONITORING WPŁYWU REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

W związku z wejściem w życie z dniem 15 listopada 2008 r. przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. c prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Zapisy planu miejscowego uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednakże w prawidłowym funkcjonowaniu zrealizowanych na terenie objętym miejscowym planem przedsięwzięć, zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. pożar, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej itp.).

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie województwa kujawsko – pomorskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, który realizuje wytyczne Państwowego Monitoringu Środowiska . W ramach PMS prowadzony jest monitoring jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb.

Prowadzone są również kontrole realizacji zadań zapisanych w Programie ochrony środowiska zgodnie z harmonogramem programu.

Instytucjami mogącymi przyczynić się do monitoringu stanu środowiska przyrodniczego oraz wyeliminować ewentualne niekorzystne oddziaływania na obszarze objętym planem są między innymi: Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, a także Straż Pożarna i in.

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy Rypin. Monitoring związany z realizacją planu oraz jego wpływem na środowisko powinny prowadzić odpowiednie służby gminne. Stały monitoring powinien być prowadzony z częstotliwością co 1 –2 lata. Należy również prowadzić bieżące analizy, które umożliwią wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem niniejszej analizy.

Do podstawowych wskaźników jakie należy uwzględnić w procedurze monitorowania skutków realizacji ustaleń planu można zaliczyć:

- zmiany powierzchni terenów użytkowanych rolniczo (w ha / rok),
- przyrost powierzchni biologicznie czynnych (w ha/rok),
- przyrost długości dróg wewnętrznych (w km / rok),
- przyrost powierzchni parkingowej (w m² / rok),
- przyrost długości sieci kanalizacyjnej (w km/rok),
- odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%),
- przyrost długości sieci wodociągowej (w km/rok),
- odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%),
- gospodarka odpadami – ewidencja podpisanych umów na odbiór odpadów.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.) organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (Wójt Gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

12. PODSUMOWANIE

Proponowany zakres planu, wynika z zapisów uchwały Rady Gminy Rypin o przystąpieniu do opracowania planu, który określa zasięg przestrzenny i przeznaczenie terenów.

Dokument prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu opracowywano równoległe z projektem planu. W trakcie wspólnej pracy wszystkie propozycje o zasadniczym znaczeniu dla ochrony środowiska zostały przyjęte przez autora projektu planu i znalazły odzwierciedlenie w zapisach ustaleń planu.

Przyjęcie prognozy jako dokumentu ostrzegającego przed potencjalnymi zagrożeniami powoduje, że lista wskazanych w jej wyniku potencjalnych skutków środowiskowych w odniesieniu do poszczególnych obszarów może być znacznie szersza, niż rzeczywiste skutki środowiskowe, jakie wystąpią podczas realizacji planu.

Poniższe wnioski mają charakter dość ogólny i dotyczą przestrzennego rozwoju w kontekście konieczności ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych obszaru objętego miejscowym planem oraz terenów sąsiednich:

1. Obszar objęty opracowaniem zajmuje teren położony w miejscowości Borzymin nad jeziorem Czarownica (łąčna powierzchnia analizowanego obszaru wynosi ok. 1,7 ha), w środkowo-zachodniej części gminy Rypin i dla w/w obszaru został sporządzony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Obszar objęty projektem miejscowego planu położony jest poza terenami prawnej ochrony przyrody i krajobrazu, na którym obowiązują określone reżimy ochronne i zasady gospodarowania.
3. Ustalenia projektu miejscowego planu zawierają szereg zapisów sprzyjających ochronie środowiska i minimalizujących negatywny wpływ planowanego zainwestowania na walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe terenu i jego najbliższego otoczenia.
4. Realizacja planowanej zabudowy usługowej wraz z realizacją szczelnych bezodpływowych zbiorników na ścieki nie powinna stworzyć potencjalnego zagrożenia jakości wód podziemnych.
5. Realizacja planowanej zabudowy – obiekty sportowe, obiekty usługowo-handlowe oraz parkingi, spowoduje pewne zmiany lokalnych stosunków wodnych, a także wzrost natężenia hałasu w okresie turystycznym oraz potencjalną możliwość powstania zagrożeń zanieczyszczenia wód.
6. Dla minimalizacji negatywnych skutków dla środowiska i życia ludzi związanych z realizacją projektu miejscowego planu należy:
 - a) maksymalne ograniczanie placów budowy dla ochrony naturalnego ukształtowania terenu, pokrywy glebowej i roślinności,
 - b) ograniczanie powierzchni utwardzonych do niezbędnego minimum,
 - c) dostosowanie architektury nowych budynków do budownictwa regionalnego, wkomponowanie w naturalny krajobraz,
 - d) zagospodarowanie wszelkich wolnych od zabudowy terenów różnymi formami zieleni,
 - e) wykonanie szczelnych systemów odprowadzania ścieków (szczelnych zbiorników), bez możliwości przenikania zanieczyszczeń do gruntu,
 - f) prawidłowe zorganizowanie gospodarki odpadami stałymi (zbiorniki na odpady ustawione w wyznaczonych do tego miejscach i wywożone przez specjalistyczne służby), bez możliwości składowania odpadów na gruncie,

- g) przekazywanie wytwarzanych odpadów niebezpiecznych i przemysłowych do odzysku lub unieszkodliwiania wyłącznie specjalistycznym firmom posiadającym wszystkie zezwolenia w zakresie ochrony środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w planie oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem planu, jak i na terenach sąsiednich.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu przewidzianego w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.). Organ administracji opracowujący projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, której zadaniem jest ocena środowiskowych skutków realizacji przewidzianych zamierzeń.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzona została dla obszaru położonego miejscowości Borzymin nad jeziorem Czarownica, w środkowo-zachodniej części gminy Rypin i dla w/w obszaru został sporządzony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Łączna powierzchnia analizowanego obszaru wynosi ok. 1,7 ha.

Opracowanie to stanowi próbę oceny stanu istniejącego środowiska przyrodniczego powyższego obszaru i określenia jego predyspozycji i możliwości do zmiany przeznaczenia.

Dotychczas teren ten to nieużytek, zlokalizowany pomiędzy drogą wojewódzką relacji Rypin – Golub Dobrzyń a Jeziorem Czarownica, w bliskim sąsiedztwie domków letniskowych i zabudowy zagrodowej.

W obszarze opracowania nie występują obszary i obiekty prawnie chronione.

Analiza wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego, pozwoliła na postawienie tezy, iż powyższy teren można przeznaczyć pod funkcje usług sportowo-rekreacyjnych, a także usług handlowych i parkingu. Będzie to umiarkowana znacząca zmiana i ingerencja w środowisko naturalne, gdyż będzie to pewna kontynuacja istniejących funkcji występujących na terenach sąsiednich, i przy ścisłym stosowaniu zaleceń i ustaleń zapisanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, nie będzie stanowiła jego zagrożenia.

Obecnie ogólną jakość środowiska w analizowanym obszarze należy uznać jako dobrą.

Wszelkie uciążliwości występujące na obszarze opracowania powinny zmieścić się w granicach własności działek, a narzucone przez projektanta wielkości dla zachowania, bądź wprowadzenia terenów zielonych (drzewa, krzewy, trawa, otwarty, wolny teren) powinny zrekompensować zmiany i powodować równowagę w sposobie zagospodarowania terenu. Towarzyszące im zagrożenia i uciążliwości mają w większości charakter potencjalny i przy prawidłowym zagospodarowaniu nie muszą stać się rzeczywistymi.

W związku z powyższym, jednoznacznie można stwierdzić, że planowana zmiana przeznaczenia terenu pod wprowadzenie funkcji sportowo-rekreacyjnej i usługowej, może zostać realizowana, pod warunkiem uwzględnienia zarówno zapisów miejscowego planu jak i prognozy oddziaływania na środowisko.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Do sporządzenia niniejszej prognozy posłużyły dostępne prace dokumentacyjne, studialne i opracowania kartograficzne dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego lub jego poszczególnych komponentów, a także problematyki sozologicznej. Wykorzystano także wyniki i materiały własne, zebrane podczas rekonesansu terenowego. Wśród opracowań, w szczególności wymienić należy:

- Uchwała Nr XXXVI/208/14 Rady Gminy Rypin z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Borzymin nad jeziorem Czarownica
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin uchwalone Uchwałą Nr 128/01 Zarządu Gminy Rypin z dnia 26 czerwca 2001 roku oraz materiały wejściowe opracowane do studium, w tym „Diagnoza stanu środowiska przyrodniczego – Gmina Rypin” – Z. Brenda - Włocławek 2001,
- Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 (dokument przyjęty Uchwałą Nr XVI/299/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 19 grudnia 2011r.).
- Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Rypińskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 (przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/174/2010 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 31 marca 2010 roku)
- Program Ochrony Środowiska Gminy Rypin wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Rypin (Uchwała nr XXIV/115/05 Rady Gminy Rypin z dnia 7 marca 2005)
- Strategia Rozwoju Gminy Rypin na lata 2014 – 2020, Uchwała Nr XL/226/14 Rady Gminy Rypin z dnia 30 września 2014 r.
- Plan Odnowy Miejscowości Borzymin na lata 2009-2015 - Załącznik do uchwały Nr XXVIII/206/09 Rady Gminy Rypin z dnia 27 października 2009 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Borzymin
- Poradnik dotyczący gospodarki ściekowej w kontekście wykonywania krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010.
- Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego, Bibl. Monit. Środowiska, Bydgoszcz: 2015 r. i z lat poprzednich,
- Przyroda województwa kujawsko-pomorskiego, praca zbiorowa, Bydgoszcz 2001 r.,
- Środowisko przyrodnicze w województwie włocławskim, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, Włocławek 1997,
- Geografia fizyczna Polski, oprac. J. Kondracki, PWN Warszawa, 1988,
- Geografia Polski - mezoregiony fizyczno- geograficzne, J. Kondracki - PWN 1994
- Środowisko przyrodnicze w województwie włocławskim. Rozmieszczenie i zróżnicowanie gleb. WTN Włocławek 1997,
- Zarys Nauk Geologicznych. Geologia historyczna E. Passendorfer, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa 1968,
- Inwentaryzacja złóż surowców mineralnych z uwzględnieniem elementów ochrony środowiska na terenie gminy Rypin - L. Żurak, G. Chomicka - ZUG „Geo-Wiert s.c. Kielce,
- Województwo Włocławskie - monografia Regionalna – A. Dylkowa, T. Klatka, Uniwersytet Łódzki, Urząd Wojewódzki Włocławek 1982,
- Szata roślinna Polski – W. Szafer, PWN Warszawa 1972,
- Zarys klimatu Polski, A. Woś - Wydawnictwo Naukowe UAM 1995,
- Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko – pomorskim za rok 2012, Bydgoszcz-Toruń-Włocławek, kwiecień 2013,
- Strona www Urzędu Gminy Rypin <http://www.bip.rypin.pl/>,

- Strona www Starostwa Powiatowego w Rypinie <http://www.powiatrypinski.pl/>,
- <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/>;
- <http://geoportal.pgi.gov.pl>
- <http://geoportal.mojregion.info/>
- <http://bydgoszcz.rdos.gov.pl>
- <http://wios.bydgoszcz.pl>
- Materiały i obserwacje własne z wizji lokalnej.